Tillämpad matematik - Linjära system ${\rm FMAF10}$

 $\begin{array}{c} {\rm Emil~Wihlander} \\ {\rm dat15ewi@student.lu.se} \end{array}$

9 mars 2017

Kapitel 1: Svängningar och komplexa tal

1.1 a) Allmänna funktionen för odämpad harmonisk svängning är $u(t) = A\sin(\omega t + \alpha)$ där ω är vinkelfrekvensen.

$$u(t) = 3\sin(2t - 5) \Rightarrow \omega = 2$$

$$T = \frac{2\pi}{\omega} \implies T = \frac{2\pi}{2} = \pi$$

$$f = \frac{1}{T} \implies f = \frac{1}{\pi}$$

Svar: vinkelfrekvens: 2, period: π , frekvens: $\frac{1}{\pi}$

b) Allmänna funktionen för odämpad harmonisk svängning är $u(t) = A \sin(\omega t + \alpha)$ där ω är vinkelfrekvensen.

$$u(t) = 50\sin(100\pi t + 1) \implies \omega = 100\pi$$

$$T = \frac{2\pi}{\omega} \implies T = \frac{2\pi}{100\pi} = \frac{1}{50}$$

$$f = \frac{1}{T} \implies f = 50$$

Svar: vinkelfrekvens: 100π , period: $\frac{1}{50}$, frekvens: 50

- 1.2 a)
  - **b**)
  - **c**)
  - d)
  - **e**)
  - f)
  - 1.3 Använd regeln $\sin(\alpha + \beta) = \sin \alpha \cos \beta + \cos \alpha \sin \beta$ från formelbladet.

$$u(t) = 6\sin(3t + \frac{\pi}{4}) = 6(\sin(3t)\cos(\frac{\pi}{4}) + \cos(3t)\sin(\frac{\pi}{4})) =$$
$$= 6\frac{1}{\sqrt{2}}\sin(3t) + 6\frac{1}{\sqrt{2}}\cos(3t) = 3\sqrt{2}\cos(3t) + 3\sqrt{2}\sin(3t)$$

Svar: $a = b = 3\sqrt{2}, \omega = 3 \implies 3\sqrt{2}\cos(3t) + 3\sqrt{2}\sin(3t)$

1.4 a) låt $u(t) = A\sin(\omega t + \alpha) = A\sin\alpha\cos(\omega t) + A\cos\alpha\sin(\omega t) = \sqrt{3}\cos(\omega t) - \sin(\omega t)$ där A är amplituden och α är fasförskjutningen.

$$\begin{cases} A \sin \alpha = \sqrt{3} \\ A \cos \alpha = -1 \end{cases} \Leftrightarrow \sqrt{(A \sin \alpha)^2 + (A \cos \alpha)^2} = \sqrt{(\sqrt{3})^2 + (-1)^2} \Leftrightarrow \sqrt{A^2} \sqrt{\sin \alpha^2 + \cos \alpha^2} = \sqrt{4} \Rightarrow A\sqrt{1} = 2 \Leftrightarrow A = 2$$

$$\tan \alpha = \frac{\sin \alpha}{\cos \alpha} = \frac{A \sin \alpha}{A \cos \alpha} = \frac{\sqrt{3}}{-1} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \alpha = \arctan(-\frac{\sqrt{3}}{1}) + \pi = -\frac{\pi}{6} + \pi = \frac{2\pi}{3} \ (+\pi \text{ ty } -4 < 0)$$

eller:

$$u(t) = \sqrt{3}\cos(\omega t) - \sin(\omega t) = 2(\frac{\sqrt{3}}{2}\cos(\omega t) - \frac{1}{2}\sin(\omega t)) =$$
$$= 2(\sin\frac{2\pi}{3}\cos(\omega t) + \cos\frac{2\pi}{3}\sin(\omega t)) = \sin(\omega t + \frac{2\pi}{3})$$

Svar: Amplitud: 2 och fasförskjutning: $\frac{2\pi}{3}$

1.4 b) låt $u(t) = A\sin(\omega t + \alpha) = A\sin\alpha\cos(\omega t) + A\cos\alpha\sin(\omega t) = -2\cos(\omega t) - 4\sin(\omega t)$ där A är amplituden och α är fasförskjutningen.

$$\begin{cases} A \sin \alpha = -2 \\ A \cos \alpha = -4 \end{cases} \Leftrightarrow \sqrt{(A \sin \alpha)^2 + (A \cos \alpha)^2} = \sqrt{(-2)^2 + (-4)^2} \Leftrightarrow \\ \Leftrightarrow \sqrt{A^2} \sqrt{\sin \alpha^2 + \cos \alpha^2} = \sqrt{4 + 16} \Rightarrow A\sqrt{1} = \sqrt{20} \Leftrightarrow A = 2\sqrt{5} \end{cases}$$

$$\tan \alpha = \frac{\sin \alpha}{\cos \alpha} = \frac{A \sin \alpha}{A \cos \alpha} = \frac{-2}{-4} \implies$$
$$\Rightarrow \alpha = \arctan \frac{1}{2} + \pi \ (+\pi \ \text{ty} \ -4 < 0)$$

Svar: Amplitud: $2\sqrt{5}$ och fasförskjutning: $\arctan \frac{1}{2} + \pi$

1.5 a) Eftersom $|a + bi| = \sqrt{a^2 + b^2}$.

$$|i| = \sqrt{0^2 + 1^2} = 1$$

Svar: |i| = 1

b) Eftersom $|a + bi| = \sqrt{a^2 + b^2}$.

$$|-i| = \sqrt{0^2 + (-1)^2} = 1$$

Svar: |-i| = 1

c) Eftersom $|e^{i\phi}| = 1$ oberoende av vad vinkeln ϕ är.

Svar: $|e^{5\pi i/7}| = 1$

1.6 a) låt $e^{i\phi}=e^{5\pi i/7} \Leftrightarrow \phi=\frac{5\pi}{7}$. Eftersom $\frac{\pi}{2}<\phi<\pi \Rightarrow e^{5\pi i/7}$ ligger i andra kvadranten.

Svar: andra kvadranten

- b) Låt $e^{i\phi}=e^{-34\pi i/7}\Leftrightarrow \phi=-\frac{34}{7}\pi=-\frac{35}{7}\pi+\frac{1}{7}\pi=-6\pi+\pi+\frac{1}{7}\pi\Rightarrow \phi=\pi+\frac{1}{7}\pi.$ Eftersom perioden är $2\pi\Rightarrow e^{i\phi}=e^{i\phi}$ vilket innebär $\pi<\phi<\frac{3}{2}\pi\Rightarrow e^{-34\pi i/7}$ ligger i tredje kvadranten. Svar: tredje kvadranten
- c) Låt $e^{i\phi}=e^{2000\pi i/13}\Leftrightarrow \phi=\frac{2000}{13}\pi=\frac{1989}{13}\pi+\frac{11}{13}\pi=152\pi+\pi+\frac{11}{13}\pi\Rightarrow \phi=\pi+\frac{11}{13}\pi.$ Eftersom perioden är $2\pi\Rightarrow e^{i\phi}=e^{i\phi}$ vilket innebär $\frac{3}{2}\pi<\phi<2\pi\Rightarrow e^{2000\pi i/13}$ ligger i fjärde kvadranten.

Svar: fjärde kvadranten

1.7 a) Absolutbelopp:

$$|2-2i| = \sqrt{2^2 + (-2)^2} = \sqrt{8}$$

Argument:

$$\arctan\left(\frac{-2}{2}\right) + 2k\pi = -\frac{\pi}{4} + 2k\pi, \quad k \in \mathbb{Z}$$

b) Absolutbelopp:

$$\left|\sqrt{3} - i\right| = \sqrt{\sqrt{3}^2 + (-1)^2} = \sqrt{4} = 2$$

Argument:

$$\arctan\left(\frac{-1}{\sqrt{3}}\right) + 2k\pi = -\frac{\pi}{6} + 2k\pi, \quad k \in \mathbb{Z}$$

c) Absolutbelopp:

$$|1| = 1$$

Argument:

$$\arctan\left(\frac{0}{1}\right) + 2k\pi = 2k\pi, \quad k \in \mathbb{Z}$$

d) Absolutbelopp:

$$|-1| = 1$$

Argument:

$$\arctan\left(\frac{0}{1}\right) + 2k\pi = \pi + 2k\pi, \quad k \in \mathbb{Z}$$

1.8 a) Låt $z = -1 - i = re^{i\phi}$ där r är absolutbeloppet och ϕ är argumentet.

$$r = \sqrt{(\operatorname{Re} z)^2 + (\operatorname{Im} z)^2} = \sqrt{(-1)^2 + (-1)^2} = \sqrt{2}$$

$$\phi = \arctan\left(\frac{\operatorname{Im} z}{\operatorname{Re} z}\right) + 2k\pi, \quad k \in \mathbb{Z} \qquad \Rightarrow$$

$$\phi = \arctan\left(\frac{-1}{-1}\right) + 2k\pi = \frac{\pi}{4} + \pi + 2k\pi = \frac{5}{4}\pi + 2k\pi, \quad k \in \mathbb{Z}$$

$$z = \sqrt{2}e^{i(3\pi/4 + 2k\pi)}, \quad k \in \mathbb{Z}$$

Partikulärlösning:

$$z = \sqrt{2}e^{i3\pi/4}$$

Svar: $z = \sqrt{2}e^{i3/4\pi}$

b) Låt $z = i = re^{i\phi}$ där r är absolutbeloppet och ϕ är argumentet.

$$r = \sqrt{(\operatorname{Re} z)^2 + (\operatorname{Im} z)^2} = \sqrt{0^2 + 1^2} = 1$$

Eftersom Re z=0 och Im z>0 är $\phi=\frac{\pi}{2}+2k\pi,\quad k\in\mathbb{Z}$

$$z = e^{i(\pi/2 + 2k\pi)}, \quad k \in \mathbb{Z}$$

Partikulärlösning:

$$z = e^{i\pi/2}$$

Svar: $z = e^{i\pi/2}$

1.9 Utnyttja sambandet $e^{i\theta} = \cos \theta + i \sin \theta$.

$$5e^{2\pi i/3} = 5\left(\cos\left(\frac{2\pi}{3}\right) + i\sin\left(\frac{2\pi}{3}\right)\right) = 5\left(-\frac{1}{2} + i\frac{\sqrt{3}}{2}\right) = -\frac{5}{2} + i\frac{5\sqrt{3}}{2}$$

Svar: $-\frac{5}{2} + i \frac{5\sqrt{3}}{2}$

1.10 a) Låt $z = re^{i\phi}, r \ge 0$

$$z^{4} + 1 = 0 \Leftrightarrow (re^{i\phi})^{4} = -1 \Leftrightarrow r^{4}e^{i4\phi} = e^{\pi + 2k\pi}, \quad k \in \mathbb{Z} \Leftrightarrow \begin{cases} 4\phi = \pi + 2k\pi, & k \in \mathbb{Z} \\ r^{4} = 1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \phi = \frac{\pi}{4} + \frac{k\pi}{2}, & k \in \mathbb{Z} \\ r = 1 \end{cases}$$

 $k = \{0, 1, 2, 3\}$ ger alla unika lösningar.

Svar: $e^{\pi i/4 + k\pi i/2}$ $k = \{0, 1, 2, 3\}$

Eller:

Använd
$$\sqrt{i} = (e^{\pi i/2})^{1/2} = e^{\pi i/4} = \frac{1}{\sqrt{2}}(1+i) \text{ och } \sqrt{-i} = (e^{-\pi i/2})^{1/2} = e^{-\pi i/4} = \frac{1}{\sqrt{2}}(1-i)$$

$$z^4 + 1 = 0 \iff z^4 = -1 \iff \sqrt{z^4} = \pm \sqrt{-1} \iff z^2 = \pm i \iff \sqrt{z^2} = \pm \sqrt{\pm i} \iff z = \pm \frac{1}{\sqrt{2}}(1\pm i) = \frac{1}{\sqrt{2}}(\pm 1 \pm i)$$

b) Låt $z = re^{\phi i}, \quad r \ge 0$

$$z^{5} = 32 \Leftrightarrow (re^{\phi i})^{5} = 32 \Leftrightarrow r^{5}e^{5\phi i} = 32e^{2k\pi i}, \quad k \in \mathbb{Z} \Leftrightarrow \begin{cases} 5\phi = 2k\pi, & k \in \mathbb{Z} \\ r^{5} = 32 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \phi = \frac{2k\pi}{5}, & k \in \mathbb{Z} \\ r = 2 \end{cases}$$

 $k = \{0, 1, 2, 3, 4\}$ ger alla unika lösningar.

Svar: $e^{2k\pi i/5}$ $k = \{0, 1, 2, 3, 4\}$

1.11

$$e^{3ix} = (e^{ix})^3 = (\cos x + i\sin x)^3 = \cos^3 x + i3\cos^2 x \sin x - 3\cos x \sin^2 x - i\sin^3 x$$
$$\cos 3x = \operatorname{Re} e^{3ix} = \cos^3 x - 3\cos x \sin^2 x = \cos^3 x - 3\cos x (1 - \cos^2 x) =$$
$$= \cos^3 x - 3\cos x + 3\cos^3 x = 4\cos^3 x - 3\cos x$$

Svar: $4\cos^3 x - 3\cos x$

 $C = b + ai \, \operatorname{d\ddot{a}r} \, a \cos \omega t + b \sin \omega t$

$$\sqrt{3}\cos\omega t - \sin\omega t \iff \begin{cases} a = \sqrt{3} \\ b = -1 \end{cases} \iff C = -1 + i\sqrt{3}$$

Svar:
$$C = -1 + i\sqrt{3}$$

 $C = b + ai \, \operatorname{d\ddot{a}r} \, a \cos \omega t + b \sin \omega t$

$$-2\cos\omega t - 4\sin\omega t \iff \begin{cases} a = -2\\ b = -4 \end{cases} \iff C = -4 - 2i$$

Svar:
$$C = -4 - 2i$$

1.13 Period:
$$2 \cdot 2 = 4$$

Frekvens: $\frac{1}{4}$

Vinkelfrekvens: $\frac{2\pi}{4} = \frac{\pi}{2}$

Fas:
$$-\frac{\pi}{2} \cdot \frac{3}{2} = -\frac{3\pi}{4}$$

1.14 a) Låt
$$z = 3.15 - 8.88i = re^{\phi i}$$

$$r = |z| = \sqrt{3.15^2 + (-8.88)^2} \approx 9.42$$

$$A\sin\phi = -8.88$$

$$A\cos\phi = 3.15$$

$$\tan \phi = \frac{\sin \phi}{\cos \phi} = \frac{A \sin \phi}{A \cos \phi} = \frac{-8.88}{3.15}$$
$$\phi = \arctan \frac{-8.88}{3.15} \approx -1.23$$

Svar:
$$9.42e^{-1.23i}$$

b) Låt
$$z = -99 - 118i = re^{\phi i}$$

$$r = |z| = \sqrt{(-99)^2 + (-118)^2} \approx 154.03$$

$$A\sin\phi = -118$$

$$A\cos\phi = -99$$

$$\tan \phi = \frac{\sin \phi}{\cos \phi} = \frac{A \sin \phi}{A \cos \phi} = \frac{-118}{-99}$$
$$\phi = \arctan \frac{118}{99} + \pi \approx 4.01$$

Svar:
$$9.42e^{4.01i}$$
 eller $9.42e^{-2.27i}$ (pga period 2π)

1.15 a) Använd regeln
$$\sin(\alpha + \beta) = \sin \alpha \cos \beta + \cos \alpha \sin \beta$$

$$\begin{split} u(t) = & A \sin(\omega t + \delta) = A \sin \delta \cos \omega t + A \cos \delta \sin \omega t = \\ = & 22.4 \cos \omega t + 11.3 \sin \omega t \iff \begin{cases} A \sin \delta = 22.4 \\ A \cos \delta = 11.3 \end{cases} \Leftrightarrow \\ \Leftrightarrow & \sqrt{(A \sin \delta)^2 + (A \cos \delta)^2} = \sqrt{22.4^2 + 11.3^2} \Leftrightarrow \\ \Leftrightarrow & \sqrt{A^2 (\sin^2 \delta + \cos^2 \delta)} \approx 25.09 \Leftrightarrow A \approx 25.09 \end{split}$$

$$\tan \delta = \frac{\sin \delta}{\cos \delta} = \frac{A \sin \delta}{A \cos \delta} = \frac{22.4}{11.3}$$
$$\delta = \arctan \frac{22.4}{11.3} \approx 1.10$$

$$C = b + ai \iff \begin{cases} a = A\sin\delta \\ b = A\cos\delta \end{cases} \Leftrightarrow C = 11.3 + 22.4i$$

Svar: $u(t) = 25.09\sin(\omega t + 1.10)$, 11.3 + 22.4i

b) Använd regeln
$$\sin(\alpha + \beta) = \sin \alpha \cos \beta + \cos \alpha \sin \beta$$

$$\begin{split} u(t) = & A \sin(\omega t + \delta) = A \sin \delta \cos \omega t + A \cos \delta \sin \omega t = \\ = & 5.19 \sin \omega t - 3.14 \cos \omega t \iff \begin{cases} A \cos \delta = 5.19 \\ A \sin \delta = -3.14 \end{cases} \Leftrightarrow \\ \Leftrightarrow & \sqrt{(A \sin \delta)^2 + (A \cos \delta)^2} = \sqrt{5.19^2 + (-3.14)^2} \Leftrightarrow \\ \Leftrightarrow & \sqrt{A^2 (\sin^2 \delta + \cos^2 \delta)} \approx 6.07 \Leftrightarrow A \approx 6.07 \end{split}$$

$$\tan \delta = \frac{\sin \delta}{\cos \delta} = \frac{A \sin \delta}{A \cos \delta} = \frac{-3.14}{5.19}$$
$$\delta = \arctan \frac{-3.14}{5.19} \approx -0.54$$

$$C = b + ai \Leftrightarrow \begin{cases} a = A \sin \delta \\ b = A \cos \delta \end{cases} \Leftrightarrow C = 5.19 - 3.14i$$

Svar: $u(t) = 6.07\sin(\omega t - 0.54)$, 5.19 - 3.14i

1.16 Låt y vara en funktion av t där s är en konstant.

$$y(t)' + 2y(t) = e^{st}$$

Integrerande faktor:

$$g(t) = 2 \implies G(t) = 2t \implies \text{i.f. } e^{2t}$$

Multiplicera med den integrerande faktorn:

$$e^{2t}y(t)' + 2e^{2t}y(t) = e^{2t}e^{st} \iff (e^{2t}y)' = e^{2t}e^{st} \iff e^{2t}y = \int e^{(2+s)t} dt \iff$$

$$\Leftrightarrow y = \frac{1}{e^{2t}} \int e^{(2+s)t} dt = \frac{1}{e^{2t}} \frac{1}{2+s} e^{(2+s)t} + C = \frac{1}{e^{2t}} e^{2t} \frac{1}{2+s} e^{st} + C =$$

$$= \frac{1}{2+s} e^{st} + C, \quad s \neq -2$$

Partikulärlösning (C=0): $\frac{1}{2+s}e^{st}$, $s \neq -2$

Svar: $y = \frac{1}{2+s}e^{st}, \quad s \neq -2$

1.17 Låt $s=i\omega$ och då ger **1.16** $y=\frac{1}{2+i\omega}e^{i\omega t}$ och eftersom $\sin\omega t={\rm Im}\,e^{i\omega t}$:

$$y = \operatorname{Im}\left(\frac{1}{2+i\omega}e^{i\omega t}\right) = \operatorname{Im}\left(\frac{2-i\omega}{\omega^2+4}(\cos\omega t + i\sin\omega t)\right) = \frac{1}{\omega^2+4}(2\sin\omega t + \omega\sin\omega t)$$

Svar: $y = \frac{1}{\omega^2 + 4} (2\sin\omega t + \omega\sin\omega t)$

Kapitel 2: Steg och impulsfunktioner

- 2.1 a) b) **c**) d) e) 2.22.3 a) $\theta(t-1)\theta(3-t)$ eller $\theta(t-1) - \theta(t-3)$ b) Funktionen som syns är -0.5t+1.5, stegfunktioner som skärmar in]1,3[är (se **a**)) $\theta(t-1)-\theta(t-3)$ vilket medför: **Svar:** $(-0.5t + 1.5)(\theta(t - 1) - \theta(t - 3))$ 2.4 a) Funktionen i intervallet]0,1[är t. Stegfunktion: $\theta(t) - \theta(t-1)$. Funktionen i intervallet]1,2[är 1. Stegfunktion: $\theta(t-1) - \theta(t-2)$. Funktionen i intervallet [2,3] är 3-t. Stegfunktion: $\theta(t-2)-\theta(t-3)$ vilket ger: Svar: $t(\theta(t) - \theta(t-1)) + \theta(t-1) - \theta(t-2) + (3-t)(\theta(t-2) - \theta(t-3))$
  - b) Funktionen i intervallet]0,1[är t. Stegfunktion: $\theta(t) \theta(t-1)$. Funktionen i intervallet]1,2[är t-1. Stegfunktion: $\theta(t-1) - \theta(t-2)$ vilket ger: Svar: $t(\theta(t) - \theta(t-1)) + (t-1)(\theta(t-1) - \theta(t-2))$

2.5

$$p_b(t) = \frac{1}{b}(\theta(t) - \theta(t - b))$$

Om stegfunktioner finns som en faktor i en integral kan dessa ersätta integrationsgränserna eftersom de evaluerar till noll utanför intervallet.

$$\int_{-\infty}^{+\infty} (\theta(t-a) - \theta(t-b))t \, dt = \int_{a}^{b} t \, dt$$

Lös med hjälp av ovanstående samband:

$$\int_{-\infty}^{+\infty} p_b(t)e^{-st} dt = \int_{-\infty}^{+\infty} \frac{1}{b} (\theta(t) - \theta(t-b))e^{-st} dt = \int_0^b \frac{1}{b}e^{-st} dt =$$

$$= \left[-\frac{1}{sb}e^{-st} \right]_0^b = -\frac{e^{-sb}}{sb} - \left(-\frac{1}{sb} \right) = \frac{1 - e^{-sb}}{sb}, \quad s \neq 0$$

Om s = 0:

$$\int_{-\infty}^{+\infty} p_b(t) \cdot 1 \, dt = 1 \qquad \text{enligt def., se boken}$$

'Svar:
$$\int_{-\infty}^{+\infty} p_b(t)e^{-st} dt = \frac{1}{sb}(1-e^{-sb}), \quad s \neq 0 \text{ och } 1, \quad s = 0$$

2.6 Räknelag (se boken s. 21):

$$\int_{-\infty}^{+\infty} \delta(t-a)f(t) dt = f(a), \quad \text{om } f \text{ är kontinuerlig i } t = a$$

Eftersom e^{-st} är kontinuerlig för alla t använd räknelagen:

$$\int_{-\infty}^{+\infty} \delta(t-a)e^{-st} dt = e^{-sa}$$

Svar: e^{-sa}

2.7 Räknelag (se boken s. 21):

$$\frac{d}{dt}(\theta(t-a)) = \delta(t-a)$$

Använd räknelagen:

$$\frac{d}{dt}p_b = \frac{1}{b}\frac{d}{dt}(\theta(t) - \theta(t-b)) = \frac{1}{b}\left(\frac{d}{dt}\theta(t) - \frac{d}{dt}\theta(t-b)\right) = \frac{1}{b}\left(\delta(t) - \delta(t-b)\right)$$

Svar: $\frac{1}{b} \left(\delta(t) - \delta(t-b) \right)$

2.8 a) Räknelag (se boken s. 21):

$$f(t)\delta(t) = f(0)\delta(t)$$
, om f är kontinuerlig i $t = 0$

Låt f(t) = t, eftersom t är kontinuerlig använd räknelagen:

$$t\delta(t) = f(t)\delta(t) = f(0)\delta(t) = 0 \cdot \delta(t) = 0$$

Svar: 0

b) Räknelag (se boken s. 21):

$$f(t)\delta(t-a) = f(a)\delta(t-a)$$
, om f är kontinuerlig i $t=a$

Låt f(t) = t, eftersom t är kontinuerlig använd räknelagen:

$$t\delta(t-1) = f(t)\delta(t-1) = f(1)\delta(t-1) = 1 \cdot \delta(t-1) = \delta(t-1)$$

Svar: $\delta(t-1)$

c) Räknelag (se boken s. 21):

$$f(t)\delta(t-a) = f(a)\delta(t-a)$$
, om f är kontinuerlig i $t=a$

Låt $f(t) = e^{-t}$, eftersom e^{-t} är kontinuerlig använd räknelagen:

$$e^{-t}\delta(t-2) = f(t)\delta(t-2) = f(2)\delta(t-2) = e^{-2}\delta(t-1)$$

Svar: $e^{-2}\delta(t-1)$

d) Räknelag (se boken s. 21):

$$f(t)\delta(t-a)=f(a)\delta(t-a), \quad \text{om } f \text{ är kontinuerlig i } t=a$$

Låt $f(t) = \sin t$, eftersom $\sin t$ är kontinuerlig använd räknelagen:

$$\sin t\delta(t-\pi) = f(t)\delta(t-\pi) = f(\pi)\delta(t-\pi) = 0 \cdot \delta(t-\pi) = 0$$

Svar: 0

2.9 Använd sats 2.1 (s. 22):

$$f(t) = t^{2}(\theta(t) - \theta(t-1)) + (2-t)(\theta(t-1) - \theta(t-2))$$

Eftersom funktionen saknar språng är $(\frac{d}{dt}t^2 = 2t \text{ och } \frac{d}{dt}(2-t) = -1)$:

$$f'(t) = f'_n(t) = 2t(\theta(t) - \theta(t-1)) - (\theta(t-1) - \theta(t-2))$$

Eftersom f'(t) har språng i t=1 och t=2 måste storleken på dessa beräknas (högra funktionen minus den vänstra):

$$t = 1 \implies (-1) - 2 \cdot 1 = -3$$

$$t = 2 \implies 0 - (-1) = 1$$

f'(t) är deriverbar i alla punkter utom $t = \{0, 1, 2\}, t = 0$ saknar dock språng.

$$f''(t) = f_p''(t) + b_1 \delta(t - a_1) + b_2 \delta(t - a_2)$$
 där $a_1 = 1, b_1 = -3, a_2 = 2, b_2 = 1$

 $\frac{d}{dt}2t = 2 \text{ och } \frac{d}{dt}(-1) = 0$:

$$f''(t) = 2(\theta(t) - \theta(t-1)) + 0 \cdot (\theta(t-1) - \theta(t-2)) - 3\delta(t-1) + 1 \cdot \delta(t-2) =$$

$$= 2(\theta(t) - \theta(t-1)) - 3\delta(t-1) + \delta(t-2)$$

Svar:

$$f'(t) = 2t(\theta(t) - \theta(t-1)) - (\theta(t-1) - \theta(t-2))$$

$$f''(t) = 2(\theta(t) - \theta(t-1)) - 3\delta(t-1) + \delta(t-2)$$

2.10 a) Sinus med amplitud 2 och vinkelfrekvensen 2, samt från 0 till $\pi/2$:

$$f(t) = 2\sin 2t(\theta(t) - \theta(t - \pi/2))$$

b) Använd sats 2.1 (s. 22):

$$f(t) = 2\sin 2t(\theta(t) - \theta(t - \pi/2))$$

Eftersom funktionen saknar språng är $(\frac{d}{dt} 2 \sin 2t = 4 \cos 2t)$:

$$f'(t) = f_p'(t) = 4\cos 2t(\theta(t) - \theta(t - \pi/2))$$

Eftersom f'(t) har språng i t=0 och $t=\pi/2$ måste storleken på dessa beräknas (högra funktionen minus den vänstra):

$$t=0 \Rightarrow 4\cos(2\cdot 0) - 0 = 4$$

$$t = \pi/2 \implies 0 - 4\cos(2 \cdot \pi/2) = 4$$

f'(t) är deriverbar i alla punkter utom $t = \{0, \pi/2\}.$

$$f''(t) = f_p''(t) + b_1 \delta(t - a_1) + b_2 \delta(t - a_2)$$
 där $a_1 = 0, b_1 = 4, a_2 = \pi/2, b_2 = 4$

 $\frac{d}{dt}4\cos 2t = -8\sin 2t$:

$$f''(t) = -8\sin 2t(\theta(t) - \theta(t - \pi/2)) + 4\delta(t) + 4\delta(t - \pi/2)$$

Svar:

$$f'(t) = 4\cos 2t(\theta(t) - \theta(t - \pi/2))$$

$$f''(t) = -8\sin 2t(\theta(t) - \theta(t - \pi/2)) + 4\delta(t) + 4\delta(t - \pi/2)$$

2.11 Beskriv |x| med hjälp av stegfunktioner:

$$f(x) = |x| = -x(1 - \theta(x)) + x\theta(x)$$

Eftersom funktionen saknar språng är $(\frac{d}{dx}x=1)$:

$$f'(x) = f'_n(x) = -1 \cdot (1 - \theta(x)) + 1 \cdot \theta(x) = -1 + \theta(x) + \theta(x) = 2\theta(x) - 1$$

Eftersom f'(x) har språng i x = 0 måste storleken på denna beräknas (högra funktionen minus den vänstra):

$$x = 0 \Rightarrow (2 - 1) - (-1) = 2$$

f'(x) är deriverbar i alla punkter utom x=0.

$$f''(x) = f_n''(x) + b\delta(x - a)$$
 där $a = 0, b = 2$

 $\frac{d}{dt}1 = 0$:

$$f''(x) = -0 \cdot (1 - \theta(x)) + 0 \cdot \theta(x) + 2\delta(x - 0) = 2\delta(x)$$

Svar:

$$f'(t) = 2\theta(x) - 1$$

$$f''(t) = 2\delta(x)$$

2.12 Använd sambandet på s. 17:

$$v(t) = \int_{-\infty}^{t} \tau^{a} \theta(\tau) d\tau = \begin{cases} 0, & t \le 0 \\ \int_{0}^{t} \tau^{a} d\tau, & t > 0 \end{cases} = \left(\int_{0}^{t} \tau^{a} d\tau \right) \theta(t) =$$

$$= \left(\left[\frac{\tau^{a+1}}{a+1} \right]_{0}^{t} \right) \theta(t) = \left(\frac{t^{a+1}}{a+1} - \frac{0^{a+1}}{a+1} \right) \theta(t) = \frac{t^{a+1}}{a+1} \theta(t), \quad a > -1$$

Svar: $v(t) = \frac{t^{a+1}}{a+1}\theta(t), \quad a > -1$

2.13 a) Använd sambandet på s. 17:

$$\begin{split} &\int_{-\infty}^t e^{-\tau} \theta(\tau) \, d\tau = \left(\int_0^t e^{-\tau} \, d\tau \right) \theta(t) = \\ &= \left(\left[-e^{-\tau} \right]_0^t \right) \theta(t) = \left(-e^{-t} - \left(-e^{-0} \right) \right) \theta(t) = \left(1 - e^{-t} \right) \theta(t) \end{split}$$

Svar: $(1 - e^{-t}) \theta(t)$

b) Använd sambandet på s. 17:

$$\begin{split} & \int_{-\infty}^{t} e^{-\tau} \theta(\tau - 1) \, d\tau = \left(\int_{-1}^{t} e^{-\tau} \, d\tau \right) \theta(t - 1) = \\ & = \left(\left[-e^{-\tau} \right]_{-1}^{t} \right) \theta(t - 1) = \left(-e^{-t} - \left(-e^{-1} \right) \right) \theta(t - 1) = \left(e^{-1} - e^{-t} \right) \theta(t - 1) \end{split}$$

Svar: $(e^{-1} - e^{-t}) \theta(t-1)$

c) Använd sambandet på s. 17:

$$\int_{-\infty}^{t} e^{\tau} (1 - \theta(\tau)) d\tau = \int_{-\infty}^{t} e^{\tau} d\tau - \int_{-\infty}^{t} e^{\tau} \theta(\tau) d\tau = [e^{\tau}]_{-\infty}^{t} - \left(\int_{0}^{t} e^{\tau} d\tau\right) \theta(t) = e^{t} - e^{t} - \left([e^{\tau}]_{0}^{t}\right) \theta(t) = e^{t} - \left(e^{t} - e^{0}\right) \theta(t) = e^{t} - \left(e^{t} - 1\right) \theta(t) = e^{t} - e^{t} \theta(t) + \theta(t) = e^{t} (1 - \theta(t)) + \theta(t)$$

Svar: $e^t(1-\theta(t)) + \theta(t)$

d) Använd sambandet på s. 17:

$$\int_{-\infty}^{t} e^{\tau} \theta(1-\tau) d\tau = \int_{-\infty}^{t} e^{\tau} (1-\theta(\tau-1)) d\tau = \int_{-\infty}^{t} e^{\tau} d\tau - \int_{-\infty}^{t} e^{\tau} \theta(\tau-1) d\tau = \int_{-\infty}^{t} e^{\tau} \theta(\tau-1) d\tau = \int_{-\infty}^{t} e^{\tau} \theta(\tau-1) d\tau = \int_{-\infty}^{t} e^{\tau} d\tau - \int_{$$

Svar: $e^{t}\theta(1-t) + e\theta(t-1)$

2.14 a) Låt $f(t) = e^{2t}\theta(t)$:

$$\begin{split} F(t) &= \int e^{2t} \theta(t) \, dt = \theta(t) \int_0^t e^{2t} \, dt + C = \theta(t) \left[\frac{1}{2} e^{2t} \right]_0^t + C = \\ &= \frac{1}{2} (e^{2t} - e^{2 \cdot 0}) \theta(t) + C = \frac{1}{2} (e^{2t} - 1) \theta(t) + C \end{split}$$

Svar: $F(t) = \frac{1}{2}(e^{2t} - 1)\theta(t) + C$

b) Låt
$$f(t) = (t-1)\theta(t)$$
:

$$F(t) = \int (t-1)\theta(t) dt = \theta(t) \int_0^t t - 1 dt + C = \theta(t) \left[\frac{t^2}{2} - t \right]_0^t + C =$$

$$= \left(\frac{t^2}{2} - t - \left(\frac{0^2}{2} - 0 \right) \right) \theta(t) + C = \left(\frac{t^2}{2} - t \right) \theta(t) + C$$

Svar: $F(t) = (\frac{t^2}{2} - t)\theta(t) + C$

c) Låt
$$f(t) = (t-1)\theta(t-1)$$
:

$$F(t) = \int (t-1)\theta(t-1) dt = \theta(t-1) \int_1^t t - 1 dt + C = \theta(t-1) \left[\frac{t^2}{2} - t \right]_1^$$

Svar: $F(t) = \frac{(t-1)^2}{2}\theta(t-1) + C$

d) Låt
$$f(t) = t\theta(t-3)$$
:

$$F(t) = \int t\theta(t-3) dt = \theta(t-3) \int_3^t t dt + C = \theta(t-3) \left[\frac{t^2}{2} \right]_3^t + C =$$

$$= \left(\frac{t^2}{2} - \frac{3^2}{2} \right) \theta(t-3) + C = \frac{1}{2} \left(t^2 - 9 \right) \theta(t-3) + C$$

Svar: $F(t) = \frac{1}{2}(t^2 - 9)\theta(t - 3) + C$

e) Låt
$$f(t) = \sin t\theta(t-\pi) + \delta(t-1)$$
:

$$F(t) = \int \sin t \theta(t - \pi) + \delta(t - 1) dt = \int \sin t \theta(t - \pi) dt + \int \delta(t - 1) dt =$$

$$= \theta(t - \pi) \int_{\pi}^{t} \sin t dt + \theta(t - 1) + C = \theta(t - \pi) [-\cos t]_{\pi}^{t} + \theta(t - 1) + C =$$

$$= (-\cos t - (-\cos \pi)) \theta(t - \pi) + \theta(t - 1) + C =$$

$$= -(\cos t + 1) \theta(t - \pi) + \theta(t - 1) + C$$

Svar: $F(t) = -(\cos t + 1) \theta(t - \pi) + \theta(t - 1) + C$

2.15

$$f(t) = (-2t+1)(1-\theta(t-1)) + (t-2)\theta(t-1)$$

Eftersom funktionen saknar språng är $(\frac{d}{dx}(-2t+1) = -2 \text{ och } \frac{d}{dx}(t-2) = 1)$:

$$f'(x) = f'_p(x) = -2(1 - \theta(t - 1)) + 1 \cdot \theta(t - 1) = -2(1 - \theta(t - 1)) + \theta(t - 1) = 3\theta(t - 1) - 2\theta(t - 1)$$

Eftersom f'(t) har språng i t = 1 måste storleken på denna beräknas (högra funktionen minus den vänstra):

$$t = 1 \implies (3 - 2) - (-2) = 3$$

f'(t) är deriverbar i alla punkter utom t=1.

$$f''(t) = f_p''(t) + b\delta(t - a)$$
 där $a = 1, b = 3$

 $\frac{d}{dt}k = 0$ där k är en konstant:

$$f''(t) = -0 \cdot (1 - \theta(t - 1)) + 0 \cdot \theta(t - 1) + 3\delta(t - 1) = 3\delta(t - 1)$$

Beräkna g(t), använd $f(t)\delta(t-a) = f(a)\delta(t-a)$:

$$\begin{split} g(t) = & (1+t^2)f''(t) - tf'(t) + f(t) = \\ = & (1+t^2)3\delta(t-1) - t(3\theta(t-1)-2) + (-2t+1)(1-\theta(t-1)) + (t-2)\theta(t-1) = \\ = & (1+t^2)3\delta(t-1) - 3t\theta(t-1) + 2t - 2t + 2t\theta(t-1) + 1 - \theta(t-1) + t\theta(t-1) - 2\theta(t-1) = \\ = & (1+t^2)3\delta(t-1) + 1 - 3\theta(t-1) = 3\delta(t-1) + 3t^2\delta(t-1) + 1 - 3\theta(t-1) = \\ = & 3\delta(t-1) + 3 \cdot 1^2\delta(t-1) + 1 - 3\theta(t-1) = 6\delta(t-1) + 1 - 3\theta(t-1) \end{split}$$

Svar: $6\delta(t-1) + 1 - 3\theta(t-1)$

2.16

2.17

Kapitel 3: Laplacetransformationer

3.1 a)
$$f(t) = e^{-2t}\theta(t)$$

Se definitionen av Lapacetransformen i boken.

$$\mathcal{L}f(s) = \int_{-\infty}^{+\infty} e^{-st} f(t) dt = \int_{-\infty}^{+\infty} e^{-st} e^{-2t} \theta(t) dt = \int_{0}^{+\infty} e^{-(s+2)t} dt = \left[-\frac{e^{-(s+2)t}}{s+2} \right]_{0}^{+\infty} = \lim_{T \to \infty} \frac{1}{s+2} (1 - e^{-(s+2)T})$$

Om s>-2 gäller att $e^{-(s+2)T}\to 0$ när $T\to\infty$ vilket medför:

$$\mathcal{L}f(s) = \frac{1}{s+2}, \quad s > -2$$

Om s = -2:

$$\mathcal{L} f(s) = \int_0^{+\infty} 1 \, dt = [t]_0^{+\infty} \to \infty$$

Om s < -2 gäller att $e^{-(s+2)T} \to \infty$ när $T \to \infty$ vilket medför:

$$\mathcal{L} f(s) \to -\infty$$

Detta medför att $\mathcal{L} f(s)$ endast är konvergent när s > -2 och därmed är Laplacetransformen för $e^{-2t}\theta(t)$ endast definierad i det intervallet.

Låt nu s vara ett komplext tal, s = a + bi:

$$\left| e^{-(a+bi+2)t} \right| = \left| e^{-(a+2)t} \right| \underbrace{\left| e^{-ibt} \right|}_{=1} = e^{-(a+2)t}$$

Här ser vi att $e^{-(s+2)t} \to 0$ då $t \to \infty$ om a = Re s > -2 vilket utvidgar Laplacetransformen att inkludera hela planet Re s > -2.

Svar:
$$\mathcal{L} f(s) = \frac{1}{s+2}$$
, Re $s > -2$

3.1 b) $f(t) = \theta(t) - \theta(t-1)$

Se definitionen av Lapacetransformen i boken.

$$\mathcal{L}f(s) = \int_{-\infty}^{+\infty} e^{-st} f(t) dt = \int_{-\infty}^{+\infty} e^{-st} (\theta(t) - \theta(t-1)) dt = \int_{0}^{1} e^{-st} dt = \left[-\frac{e^{-st}}{s} \right]_{0}^{1} =$$

$$= -\frac{e^{-s}}{s} + \frac{1}{s} = \frac{1 - e^{-s}}{s}, \quad s \neq 0$$

Om s=0 gäller att $e^{-st}=1$ vilket medför:

$$\mathcal{L} f(0) = \int_0^1 1 \, dt = [t]_0^1 = 1 - 0 = 1$$

Svar: $\mathcal{L} f(s) = \frac{1}{s} (1 - e^{-s}), \quad s \neq 0 \text{ och } \mathcal{L} f(0) = 1$

3.2

$$f(at) \longleftrightarrow \int_{-\infty}^{+\infty} e^{-st} f(at) dt = \begin{bmatrix} x = at \\ dt = dx/a \\ t = -\infty \leftrightarrow x = -\infty \\ t = +\infty \leftrightarrow x = +\infty \end{bmatrix} = \int_{-\infty}^{+\infty} e^{-sx/a} f(x) \frac{dx}{a} = \frac{1}{a} \int_{-\infty}^{+\infty} e^{-(s/a)x} f(x) dx = \frac{1}{a} \mathcal{L} f\left(\frac{s}{a}\right) \quad \text{V.S.V.}$$

3.3 a) Låt
$$s = \sigma + i\omega$$
.

$$\text{Använd } \theta(t) \, \longleftrightarrow \, \frac{1}{s}, \quad \sigma > 0 \text{ och } t^n \theta(t) \, \longleftrightarrow \, \frac{n!}{s^{n+1}}, \quad \sigma > 0.$$

$$f(t) = (2+3t^2)\theta(t) = 2\theta(t) + 3t^2\theta(t) \iff 2\frac{1}{s} + 3\frac{2}{s^3} = \frac{2s^2 + 6}{s^3}, \quad \sigma > 0$$

Svar:
$$(2+3t^2)\theta(t) \longleftrightarrow \frac{2s^2+6}{s^3}, \quad \sigma > 0$$

b) Låt
$$s = \sigma + i\omega$$
.

Använd
$$t^n e^{at} \theta(t) \longleftrightarrow \frac{n!}{(s-a)^{n+1}}, \quad \sigma > \operatorname{Re} a.$$

$$f(t) = e^{3t}\theta(t) = t^0 e^{3t}\theta(t) \longleftrightarrow \frac{0!}{(s-3)^1} = \frac{1}{s-3}, \quad \sigma > 3$$

Svar:
$$e^{3t}\theta(t) \longleftrightarrow \frac{1}{s-3}, \quad \sigma > 3$$

c) Låt
$$s = \sigma + i\omega$$
.

Använd
$$t^n e^{at} \theta(t) \longleftrightarrow \frac{n!}{(s-a)^{n+1}}, \quad \sigma > \operatorname{Re} a.$$

$$f(t) = te^{3t}\theta(t) = t^1e^{3t}\theta(t) \longleftrightarrow \frac{1!}{(s-3)^{1+1}} = \frac{1}{(s-3)^2}, \quad \sigma > 3$$

Svar:
$$te^{3t}\theta(t) \longleftrightarrow \frac{1}{(s-3)^2}, \quad \sigma > 3$$

d) Låt
$$s = \sigma + i\omega$$
.

Använd
$$t^n e^{at} \theta(t) \longleftrightarrow \frac{n!}{(s-a)^{n+1}}, \quad \sigma > \operatorname{Re} a.$$

$$f(t) = t^2 e^{3t} \theta(t) \, \longleftrightarrow \, \frac{2!}{(s-3)^{2+1}} = \frac{2}{(s-3)^3}, \quad \sigma > 3$$

Svar:
$$t^2 e^{3t} \theta(t) \longleftrightarrow \frac{2}{(s-3)^3}, \quad \sigma > 3$$

e) Låt
$$s = \sigma + i\omega$$
.

Använd
$$\cos(bt)\theta(t) \longleftrightarrow \frac{s}{s^2+b^2}, \quad \sigma>0, \quad b \text{ reellt och}$$

$$\sin(bt)\theta(t) \longleftrightarrow \frac{b}{s^2+b^2}, \quad \sigma>0, \quad b \text{ reellt.}$$

$$\sin(bt)\theta(t) \longleftrightarrow \frac{b}{s^2+b^2}, \quad \sigma > 0, \quad b \text{ reellt}$$

$$f(t) = (\cos 2t - \sin 2t)\theta(t) = \cos 2t\theta(t) - \sin 2t\theta(t) \longleftrightarrow$$

$$\longleftrightarrow \frac{s}{s^2+2^2} - \frac{2}{s^2+2^2} = \frac{s-2}{s^2+4}, \quad \sigma > 0$$

Svar:
$$(\cos 2t - \sin 2t)\theta(t) \longleftrightarrow \frac{s-2}{s^2+4}, \quad \sigma > 0$$

3.4 a) Använd regeln $tf(t) \longleftrightarrow -\frac{d}{ds}F(s)$ samt produktregeln och regeln för inre derivata:

$$\begin{split} F(s) &= \frac{s}{s^4 + 1} \iff \frac{d}{ds} F(s) = \frac{1}{s^4 + 1} + s \cdot (-1) \cdot \frac{1}{(s^4 + 1)^2} \cdot 4s^3 = \\ &= \frac{s^4 + 1 - 4s^4}{(s^4 + 1)^2} = \frac{1 - 3s^4}{(s^4 + 1)^2} \end{split}$$

$$tf(t) \longleftrightarrow -\frac{d}{ds}F(s) = -\frac{1-3s^4}{(s^4+1)^2} = \frac{3s^4-1}{(s^4+1)^2}$$

Svar: $tf(t) \longleftrightarrow \frac{3s^4 - 1}{(s^4 + 1)^2}$

b) Använd regeln $e^{at}f(t) \longleftrightarrow F(s-a)$:

$$e^{-2t}f(t) \Rightarrow a = -2$$

$$F(s) = \frac{s}{s^4 + 1} \iff F(s+2) = \frac{s+2}{(s+2)^4 + 1}$$

$$e^{-2t}f(t) \longleftrightarrow F(s+2) = \frac{s+2}{(s+2)^4+1}$$

Svar:
$$e^{-2t}f(t) \longleftrightarrow \frac{s+2}{(s+2)^4+1}$$

c) Använd regeln $f(t-a) \longleftrightarrow e^{-as}F(s-a)$:

$$f(t-2) \Rightarrow a = 2$$

$$F(s) = \frac{s}{s^4 + 1} \iff e^{-2s}F(s) = e^{-2s}\frac{s}{s^4 + 1} = \frac{se^{-2s}}{s^4 + 1}$$

$$f(t-2) \iff e^{-2s}F(s) = \frac{se^{-2s}}{s^4 + 1}$$

Svar:
$$f(t-2) \longleftrightarrow \frac{se^{-2s}}{s^4+1}$$

d) Använd regeln $f'(t) \longleftrightarrow sF(s)$:

$$F(s) = \frac{s}{s^4 + 1} \iff sF(s) = s\frac{s}{s^4 + 1} = \frac{s^2}{s^4 + 1}$$

$$f'(t) \iff sF(s) = \frac{s^2}{s^4 + 1}$$

Svar:
$$f'(t) \longleftrightarrow \frac{s^2}{s^4 + 1}$$

e) Använd regeln $f(at) \longleftrightarrow \frac{1}{|a|} F\left(\frac{s}{a}\right)$:

$$f(2t) \Rightarrow a = 2$$

$$F(s) = \frac{s}{s^4 + 1} \iff \frac{1}{2}F\left(\frac{s}{2}\right) = \frac{1}{2}\frac{s/2}{(s/2)^4 + 1} = \frac{1}{2}\frac{\frac{s}{2}}{\frac{s^4 + 16}{16}} = \frac{16s}{4(s^4 + 16)} = \frac{4s}{s^4 + 16}$$

$$f(2t) \longleftrightarrow \frac{1}{2}F\left(\frac{s}{2}\right) = \frac{4s}{s^4 + 16}$$

Svar:
$$f(2t) \longleftrightarrow \frac{4s}{s^4 + 16}$$

3.5 Använd reglerna
$$\alpha f(t) + \beta g(t) \longleftrightarrow \alpha F(s) + \beta G(s), f(t-a) \longleftrightarrow e^{-at} F(s)$$
 och $\theta(t) \longleftrightarrow \frac{1}{s}, \quad \text{Re } s > 0.$

Låt
$$f_1(t) = \theta(t-1)$$
 och $f_2(t) = \theta(t-2)$.

$$\mathcal{L} f_1(s) = \frac{e^{-t}}{s}, \quad \text{Re } s > 0$$

$$\mathcal{L} f_2(s) = \frac{e^{-2t}}{s}, \quad \text{Re } s > 0$$

$$u(t) = \theta(t) - 2\theta(t-1) + \theta(t-2) \longleftrightarrow \mathcal{L}\theta(s) - 2\mathcal{L}f_1(s) + \mathcal{L}f_2(s) =$$

$$= \frac{1}{s} - 2\frac{e^{-t}}{s} + \frac{e^{-2t}}{s} = \frac{1}{s}((e^{-t})^2 - 2e^{-t} + 1^2) = \frac{1}{s}(e^{-t} - 1)^2$$

Svar:
$$\mathcal{L}u(s) = \frac{1}{s}(e^{-t} - 1)^2$$

3.6 Låt
$$f(t) = \cos(t)\theta(t)$$
, $g(t) = tf(t)$ vilket medför att $v(t) = t^2\cos(t)\theta(t) = tg(t)$.

Använd reglerna $tf(t) \longleftrightarrow -\frac{d}{ds}F(s)$ och $\cos(bt)\theta(t) \longleftrightarrow \frac{s}{s^2+b^2}$, Res>0, b reellt

$$\mathcal{L}f(s) = \frac{s}{s^2 + 1}, \quad \text{Re } s > 0$$

Använd produktregeln för derivering

$$\begin{split} \mathcal{L}\,g(s) &= -\,\frac{d}{ds}\,\mathcal{L}\,f(s) = -\frac{d}{ds}\left(\frac{s}{s^2+1}\right) = -\left(\frac{1}{s^2+1} + s\cdot(-1)\cdot\frac{1}{(s^2+1)^2}\cdot 2s\right) = \\ &= -\,\frac{s^2+1-2s^2}{(s^2+1)^2} = \frac{s^2-1}{(s^2+1)^2}, \quad \mathrm{Re}\,s > 0 \end{split}$$

Använd kvotregeln för derivering:

$$\mathcal{L}v(s) = -\frac{d}{ds}\mathcal{L}g(s) = -\frac{d}{ds}\left(\frac{s^2 - 1}{(s^2 + 1)^2}\right) = -\frac{2s(s^2 + 1)^2 - (s^2 - 1)2(s^2 + 1)2s}{(s^2 + 1)^4} =$$

$$= -\frac{2s(s^2 + 1)(s^2 + 1 - 2(s^2 - 1))}{(s^2 + 1)^4} = -\frac{2s(3 - s^2)}{(s^2 + 1)^3} = \frac{2s(s^2 - 3)}{(s^2 + 1)^3}, \quad \text{Re } s > 0$$

Svar:
$$\mathcal{L}v(s) = \frac{2s(s^2 - 3)}{(s^2 + 1)^3}$$
, Re $s > 0$

3.7 Låt
$$f(t) = \cos(3t)\theta(t)$$
, $g(t) = tf(t)$ vilket medför att $v(t) = e^{-2t}t\cos(3t)\theta(t) = e^{-2t}g(t)$.

Använd reglerna $tf(t) \longleftrightarrow -\frac{d}{ds}F(s)$, $e^{at}f(t) \longleftrightarrow F(s-a)$
och $\cos(bt)\theta(t) \longleftrightarrow \frac{s}{s^2+b^2}$, Re $s>0$, b reellt:

$$\mathcal{L}f(s) = \frac{s}{s^2 + 9}, \quad \text{Re } s > 0$$

Använd produktregeln för derivering:

$$\mathcal{L}g(s) = -\frac{d}{ds}\mathcal{L}f(s) = -\frac{d}{ds}\left(\frac{s}{s^2 + 9}\right) = -\left(\frac{1}{s^2 + 9} + s \cdot (-1) \cdot \frac{1}{(s^2 + 9)^2} \cdot 2s\right) =$$

$$= -\frac{s^2 + 9 - 2s^2}{(s^2 + 9)^2} = \frac{s^2 - 9}{(s^2 + 9)^2}, \quad \text{Re } s > 0$$

$$\mathcal{L}v(s) = \mathcal{L}(e^{-2t}g)(s) = \mathcal{L}g(s - (-2)) = \frac{(s+2)^2 - 9}{((s+2)^2 + 9)^2} = \frac{s^2 + 4s + 4 - 9}{(s^2 + 4s + 4 + 9)^2} = \frac{s^2 + 4s - 5}{(s^2 + 4s + 13)^2}, \quad \text{Re } s > 0$$

Svar:
$$\mathcal{L}v(s) = \frac{s^2 + 4s - 5}{(s^2 + 4s + 13)^2}$$
, Re $s > 0$

3.8 a) Låt
$$f(t) = \sin(t)\theta(t)$$
, $g(t) = f(t-1)$ och $h(t) = tg(t) = t\sin(t-1)\theta(t-1)$.

Använd reglerna $tf(t) \longleftrightarrow -\frac{d}{ds}F(s)$, $f(t-a) \longleftrightarrow e^{-as}F(s)$ och $\sin(bt)\theta(t) \longleftrightarrow \frac{b}{s^2+b^2}$, Re $s>0$, b reellt:

$$\mathcal{L}f(s) = \frac{1}{s^2 + 1}, \quad \text{Re } s > 0$$

$$\mathcal{L}g(s) = e^{-s}\mathcal{L}f(s) = e^{-s}\frac{1}{s^2+1} = \frac{e^{-s}}{s^2+1}, \quad \text{Re } s > 0$$

Använd kvotregeln för derivering

$$\mathcal{L}h(s) = -\frac{d}{ds}\mathcal{L}g(s) = -\frac{d}{ds}\frac{e^{-s}}{s^2 + 1} = -\frac{(-1)\cdot e^{-s}(s^2 + 1) - e^{-s}2s}{(s^2 + 1)^2} =$$

$$= e^{-s}\frac{s^2 + 2s + 1}{(s^2 + 1)^2}, \quad \text{Re } s > 0$$

Svar:
$$t \sin(t-1)\theta(t-1) \longleftrightarrow e^{-s} \frac{s^2 + 2s + 1}{(s^2 + 1)^2}$$
, Re $s > 0$

$$\begin{array}{ll} \textbf{b)} & \text{Låt } f(t) = \sin(t)\theta(t), \, g(t) = t f(t) \, \text{ och } h(t) = g(t-1) = (t-1)\sin(t-1)\theta(t-1). \\ & \text{Använd reglerna } t f(t) \, \longleftrightarrow \, -\frac{d}{ds} F(s), \, f(t-a) \, \longleftrightarrow \, e^{-as} F(s) \\ & \text{och } \sin(bt)\theta(t) \, \longleftrightarrow \, \frac{b}{s^2+b^2}, \quad \text{Re} \, s > 0, \quad b \, \text{ reellt:} \\ \end{array}$$

$$\mathcal{L}f(s) = \frac{1}{s^2 + 1}, \quad \text{Re } s > 0$$

Använd kvotregeln för derivering:

$$\mathcal{L}g(s) = -\frac{d}{ds}\mathcal{L}f(s) = -\frac{d}{ds}\frac{1}{s^2+1} = \frac{-2s}{(s^2+1)^2}, \quad \text{Re } s > 0$$

$$\mathcal{L}h(s) = e^{-s}\mathcal{L}g(s) = e^{-s}\frac{-2s}{(s^2+1)^2} = \frac{-2se^{-s}}{(s^2+1)^2}, \quad \text{Re } s > 0$$

Svar:
$$(t-1)\sin(t-1)\theta(t-1) \longleftrightarrow \frac{-2se^{-s}}{(s^2+1)^2}$$
, Re $s > 0$

c) Låt
$$f(t) = \sin(t)\theta(t)$$
, $g(t) = f(t-1)$ och $h(t) = e^t g(t) = e^t \sin(t-1)\theta(t-1)$.

Använd reglerna $e^{at}f(t) \longleftrightarrow F(s-a)$, $f(t-a) \longleftrightarrow e^{-as}F(s)$ och $\sin(bt)\theta(t) \longleftrightarrow \frac{b}{s^2+b^2}$, Re $s>0$, b reellt:

$$\mathcal{L}f(s) = \frac{1}{s^2 + 1}, \quad \text{Re } s > 0$$

$$\mathcal{L}g(s) = e^{-s}\mathcal{L}f(s) = e^{-s}\frac{1}{s^2+1} = \frac{e^{-s}}{s^2+1}, \quad \text{Re } s > 0$$

$$\mathcal{L}h(s) = \mathcal{L}g(s-1) = \frac{e^{-(s-1)}}{(s-1)^2 + 1}, \quad \text{Re } s > 0$$

Svar:
$$e^t \sin(t-1)\theta(t-1) \iff \frac{e^{-(s-1)}}{(s-1)^2+1}, \quad \text{Re } s > 0$$

d) Låt
$$f(t) = \theta(t)$$
, $g(t) = f(t-1)$ och $h(t) = tg(t) = t\theta(t-1)$.

Använd reglerna $tf(t) \longleftrightarrow -\frac{d}{ds}F(s)$, $f(t-a) \longleftrightarrow e^{-as}F(s)$ och $\theta(t) \longleftrightarrow \frac{1}{s}$, Re $s > 0$:

$$\mathcal{L}f(s) = \frac{1}{s}, \quad \operatorname{Re} s > 0$$

$$\mathcal{L} g(s) = e^{-s} \mathcal{L} f(s) = e^{-s} \frac{1}{s} = \frac{e^{-s}}{s}, \quad \text{Re } s > 0$$

Använd kvotregeln för derivering:

$$\mathcal{L}\,h(s) = -\,\frac{d}{ds}\,\mathcal{L}\,g(s) = -\,\frac{d}{ds}\,\frac{e^{-s}}{s} = -\,\frac{(-1)\cdot e^{-s}s - e^{-s}}{s^2} = e^{-s}\frac{s+1}{s^2},\quad \mathrm{Re}\,s > 0$$

Svar:
$$t\theta(t-1) \longleftrightarrow e^{-s} \frac{s+1}{s^2}$$
, Re $s > 0$

3.9 a) Använd regeln
$$f'(t)\theta(t) \longleftrightarrow s \mathcal{L}(f\theta)(s) - f(0)$$
.

$$\mathcal{L}(\theta f)(s) = \frac{s^5 + 2s^4}{(s^2 + 1)^3} \text{ och } f(0) = 1.$$

$$\mathcal{L}(\theta f') = s \, \mathcal{L}(f\theta)(s) - f(0) = s \frac{s^5 + 2s^4}{(s^2 + 1)^3} - 1 = \frac{s^6 + 2s^5}{(s^2 + 1)^3} - 1$$

Svar:
$$\mathcal{L}(\theta f') = \frac{s^6 + 2s^5}{(s^2 + 1)^3} - 1$$

b) Använd regeln
$$f'(t)\theta(t) \longleftrightarrow s \mathcal{L}(f\theta)(s) - f(0)$$
.

$$\mathcal{L}(\theta f')(s) = \frac{s^6 + 2s^5}{(s^2 + 1)^3} - 1 \text{ (se a)) och } f'(0) = 2.$$

$$\mathcal{L}(\theta f'') = s \,\mathcal{L}(f'\theta)(s) - f'(0) = s \left(\frac{s^6 + 2s^5}{(s^2 + 1)^3} - 1\right) - 2 = \frac{s^7 + 2s^6}{(s^2 + 1)^3} - s - 2$$

Svar:
$$\mathcal{L}(\theta f'') = \frac{s^7 + 2s^6}{(s^2 + 1)^3} - s - 2$$

3.10 a) Låt
$$g(t) = \theta(t)f(t)$$
, $h(t) = e^t g(t) = e^t f(t)\theta(t)$.

Använd regeln $e^{at}f(t) \longleftrightarrow F(s-a)$.

$$\mathcal{L}(\theta f)(s) = \frac{3s^4}{s^5 + 1}$$

$$\mathcal{L}g(s) = \mathcal{L}(\theta f)(s) = \frac{3s^4}{s^5 + 1}$$

$$\mathcal{L}h(s) = \mathcal{L}g(s-1) = \frac{3(s-1)^4}{(s-1)^5 + 1}$$

Svar:
$$e^t f(t)\theta(t) \longleftrightarrow \frac{3(s-1)^4}{(s-1)^5+1}$$

b) Låt
$$g(t) = \theta(t)f(t), h(t) = g(t-1) = f(t-1)\theta(t-1).$$

Använd regeln $f(t-a) \longleftrightarrow e^{-as}F(s)$.

$$\mathcal{L}(\theta f)(s) = \frac{3s^4}{s^5 + 1}$$

$$\mathcal{L}g(s) = \mathcal{L}(\theta f)(s) = \frac{3s^4}{s^5 + 1}$$

$$\mathcal{L} h(s) = e^{-s} \mathcal{L} g(s) = e^{-s} \cdot \frac{3s^4}{s^5 + 1}$$

Svar:
$$f(t-1)\theta(t-1) \longleftrightarrow e^{-s} \cdot \frac{3s^4}{s^5+1}$$

c) Använd regeln
$$f'(t)\theta(t) \longleftrightarrow s \mathcal{L}(f\theta)(s) - f(0)$$
.

$$\mathcal{L}(\theta f)(s) = \frac{3s^4}{s^5 + 1} \text{ och } f(0) = 3.$$

$$\mathcal{L}(f'\theta) = s\,\mathcal{L}(f\theta)(s) - f(0) = s\frac{3s^4}{s^5 + 1} - 3 = \frac{3s^5 - 3(s^5 + 1)}{s^5 + 1} = -\frac{3}{s^5 + 1}$$

Svar:
$$f'(t)\theta(t) \longleftrightarrow -\frac{3}{s^5+1}$$

d) Använd regeln
$$f(at) \longleftrightarrow \frac{1}{|a|} F\left(\frac{s}{a}\right)$$
.
Låt $g(t) = \theta(t) f(t)$ och $h(t) = g(3t)$.
Eftersom $\theta(t) = \theta(3t)$ medför $h(t) = \theta(3t) f(3t) = f(3t) \theta(t)$.

$$\mathcal{L}(\theta f)(s) = \frac{3s^4}{s^5 + 1}$$

$$\mathcal{L}g(s) = \mathcal{L}(\theta f)(s) = \frac{3s^4}{s^5 + 1}$$

$$\mathcal{L}\,h(s) = \frac{1}{3}\,\mathcal{L}\,g\left(\frac{s}{3}\right) = \frac{1}{3}\cdot\frac{3(s/3)^4}{(s/3)^5+1} = \frac{\frac{s^4}{3^3}}{3\cdot\frac{s^5+3^5}{3^5}} = \frac{3^4s^4}{3^3(s^5+3^5)} = \frac{3s^4}{s^5+243}$$

Svar:
$$f(3t)\theta(t) \longleftrightarrow \frac{3s^4}{s^5 + 243}$$

3.11 Använd definitionen av Laplacetransformen:

$$\mathcal{L}(f\theta)(s) = \int_{-\infty}^{+\infty} e^{-st} f(t)\theta(t) dt = \int_{0}^{\infty} e^{-st} f(t) dt \iff$$

$$\Leftrightarrow \mathcal{L}(f\theta)(0) = \int_{0}^{\infty} e^{-0 \cdot t} f(t) dt = \int_{0}^{\infty} f(t) dt \iff$$

$$\Leftrightarrow \int_{0}^{\infty} f(t) dt = \mathcal{L}(f\theta)(0) = \frac{1}{\sqrt{0^2 + 2 \cdot 0 + 2}} = \frac{1}{\sqrt{2}}$$

Svar:

$$\int_0^\infty f(t) \, dt = \frac{1}{\sqrt{2}}$$

3.12 Funktionen:

$$f(t) = t(\theta(t) - \theta(t-1)) + \theta(t-1) = t\theta(t) - t\theta(t-1) + \theta(t-1)$$

Använd reglerna $f(t-a) \longleftrightarrow e^{-as}F(s)$ och $tf(t) \longleftrightarrow -\frac{d}{ds}F(s)$. Låt $g(t) = \theta(t-1)$.

$$\mathcal{L}\,\theta(s) = \frac{1}{s}, \quad \operatorname{Re} s > 0$$

$$\mathcal{L}g(s) = e^{-s} \mathcal{L}\theta(s) = \frac{e^{-s}}{s}, \quad \text{Re } s > 0$$

$$t\theta(t) \longleftrightarrow -\frac{d}{ds} \mathcal{L} \theta(s) = -\frac{d}{ds} \frac{1}{s} = \frac{1}{s^2}, \quad \text{Re } s > 0$$

$$t\theta(t-1) = tg(t) \longleftrightarrow -\frac{d}{ds} \mathcal{L}g(s) = -\frac{d}{ds} \frac{e^{-s}}{s} = -\frac{-e^{-s}s - e^{-s}}{s^2} = e^{-s} \frac{s+1}{s^2}, \quad \text{Re } s > 0$$

$$\mathcal{L}\,f(s) = \frac{1}{s^2} - e^{-s}\frac{s+1}{s^2} + \frac{e^{-s}}{s} = \frac{1}{s^2}(1 - e^{-s}(s+1) + se^{-s}) = \frac{1}{s^2}(1 - e^{-s}), \quad \mathrm{Re}\,s > 0$$

Svar: $\mathcal{L} f(s) = \frac{1}{s^2} (1 - e^{-s}), \quad \text{Re } s > 0$

3.13 a)

$$\cosh x = \frac{e^x + e^{-x}}{2}$$

Använd sambandet $t^n e^{at} \theta(t) \longleftrightarrow \frac{n!}{(s-a)^{n+1}}, \quad \operatorname{Re} s > \operatorname{Re} a$:

$$\cosh(at)\theta(t) = \frac{e^{at} + e^{-at}}{2}\theta(t) = \frac{1}{2}\left(e^{at}\theta(t) + e^{-at}\theta(t)\right) \longleftrightarrow$$

$$\longleftrightarrow \frac{1}{2}\left(\frac{1}{s-a} + \frac{1}{s+a}\right) = \frac{1}{2} \cdot \frac{s+a+s-a}{s^2-a^2} = \frac{2s}{2(s^2-a^2)} = \frac{s}{s^2-a^2}, \quad \text{Re } s > \text{Re } a$$

Svar: $\cosh(at)\theta(t) \longleftrightarrow \frac{s}{s^2 - a^2}$, Re s > Re a

b)

$$\sinh x = \frac{e^x - e^{-x}}{2}$$

Använd sambandet $t^n e^{at} \theta(t) \longleftrightarrow \frac{n!}{(s-a)^{n+1}}, \quad \operatorname{Re} s > \operatorname{Re} a$:

$$\sinh(at)\theta(t) = \frac{e^{at} - e^{-at}}{2}\theta(t) = \frac{1}{2}\left(e^{at}\theta(t) - e^{-at}\theta(t)\right) \longleftrightarrow$$

$$\longleftrightarrow \frac{1}{2}\left(\frac{1}{s-a} - \frac{1}{s+a}\right) = \frac{1}{2} \cdot \frac{s+a-(s-a)}{s^2-a^2} = \frac{2a}{2(s^2-a^2)} = \frac{a}{s^2-a^2}, \quad \text{Re } s > \text{Re } a$$

Svar: $\sinh(at)\theta(t) \longleftrightarrow \frac{a}{s^2 - a^2}$, Re s > Re a

3.14

Eftersom f är periodisk med perioden T är f(t) = f(t-T) vilket medför att

$$\theta(t)f(t) - \theta(t-T)f(t-T) = \theta(t)f(t) - \theta(t-T)f(t) = (\theta(t) - \theta(t-T))f(t) \longleftrightarrow \int_{-\infty}^{+\infty} e^{-st}(\theta(t) - \theta(t-T))f(t) dt = \int_{0}^{T} e^{-st}f(t) dt$$

Låt $g(t) = \theta(t)f(t) \longleftrightarrow \mathcal{L} g(s) = \mathcal{L}(\theta f)(s)$ vilket medför att $\theta(t-T)f(t-T) = g(t-T) \longleftrightarrow e^{-Ts} \mathcal{L} g(s)$

$$\theta(t)f(t) - \theta(t - T)f(t - T) = g(t) - g(t - T) \iff$$

$$\longleftrightarrow \mathcal{L}g(s) - e^{-Ts}\mathcal{L}g(s) = \int_0^T e^{-st}f(t)\,dt \iff$$

$$\Leftrightarrow \mathcal{L}g(s)(1 - e^{-Ts}) = \int_0^T e^{-st}f(t)\,dt \iff$$

$$\Leftrightarrow \mathcal{L}g(s) = \mathcal{L}(\theta f)(s) = \frac{\int_0^T e^{-st}f(t)\,dt}{1 - e^{-Ts}} \qquad \text{V.S.V.}$$

3.15 Använd sambandet som blev funnet i 3.14

$$\mathcal{L}(\theta f)(s) = \frac{\int_0^T e^{-st} f(t) dt}{1 - e^{-Ts}}$$

Perioden för det kausala pulståget är T=2 och eftersom integralen endast täcker intervallet [0,T] behövs funktionen endast konstrueras korrekt i det intervallet.

$$f(t) = 1 - 2\theta(t-1)$$
, i intervallet $[0, 2]$

Eftersom funktionen är kausal är $f(t) = \theta(t)f(t)$

$$\begin{split} \mathcal{L}(\theta f)(s) = & \frac{\int_0^2 e^{-st} (1 - 2\theta (t - 1)) \, dt}{1 - e^{-2s}} = \frac{1}{1 - e^{-2s}} \left(\int_0^2 e^{-st} \, dt - 2 \int_0^2 e^{-st} \theta (t - 1) \, dt \right) = \\ = & \frac{1}{1 - e^{-2s}} \left(\int_0^2 e^{-st} \, dt - 2 \int_1^2 e^{-st} \, dt \right) = \frac{1}{1 - e^{-2s}} \left(\left[\frac{-e^{-st}}{s} \right]_0^2 - 2 \left[\frac{-e^{-st}}{s} \right]_1^2 \right) = \\ = & \frac{1}{1 - e^{-2s}} \left(\frac{-e^{-2s} - (-e^0)}{s} - 2 \left(\frac{-e^{-2s} - (-e^{-s})}{s} \right) \right) = \frac{1}{1 - e^{-2s}} \left(\frac{1 - 2e^{-s} + e^{-2s}}{s} \right) = \\ = & \frac{1}{s} \cdot \frac{(1 - e^{-s})^2}{(1 - e^{-s})(1 + e^{-s})} = \frac{1}{s} \cdot \frac{1 - e^{-s}}{1 + e^{-s}} \end{split}$$

3.16

$$f(t) = t^{2}(\theta(t) - \theta(t-1)) + (2-t)(\theta(t-1) - \theta(t-2))$$

Använd definitionen av Laplacetransformen.

$$\mathcal{L}f(s) = \int_{-\infty}^{+\infty} e^{-st} (t^2(\theta(t) - \theta(t-1)) + (2-t)(\theta(t-1) - \theta(t-2))) dt =$$

$$= \int_{-\infty}^{+\infty} e^{-st} t^2 (\theta(t) - \theta(t-1)) dt + \int_{-\infty}^{+\infty} e^{-st} (2-t)(\theta(t-1) - \theta(t-2)) dt =$$

$$= \int_{0}^{1} e^{-st} t^2 dt + \int_{1}^{2} e^{-st} (2-t) dt$$

$$\begin{split} \int_0^1 e^{-st} t^2 \, dt &= \left[-\frac{e^{-st}}{s} t^2 \right]_0^1 + 2 \int_0^1 \frac{e^{-st}}{s} t \, dt = -\frac{e^{-s}}{s} + 2 \left(\left[-\frac{e^{-st}}{s^2} t \right]_0^1 + \int_0^1 \frac{e^{-st}}{s^2} \, dt \right) = \\ &= -\frac{e^{-s}}{s} + 2 \left(-\frac{e^{-s}}{s^2} + \left[-\frac{e^{-st}}{s^3} \right]_0^1 \right) = -\frac{s^2 e^{-s}}{s^3} - \frac{2s e^{-s}}{s^3} + 2 \left(-\frac{e^{-s}}{s^3} - \left(\frac{1}{s^3} \right) \right) = \\ &= \frac{1}{s^3} \left(2 - e^{-s} (s^2 + 2s + 2) \right) \end{split}$$

$$\begin{split} \int_{1}^{2} e^{-st} (2-t) \, dt = & 2 \int_{1}^{2} e^{-st} \, dt - \int_{1}^{2} e^{-st} t \, dt = 2 \left[-\frac{e^{-st}}{s} \right]_{1}^{2} - \left(\left[-\frac{e^{-st}}{s} t \right]_{1}^{2} + \int_{1}^{2} \frac{e^{-st}}{s} \, dt \right) = \\ = & 2 \left(-\frac{e^{-2s}}{s} - \left(-\frac{e^{-s}}{s} \right) \right) - \left(-\frac{2e^{-2s}}{s} - \left(-\frac{e^{-s}}{s} \right) + \left[-\frac{e^{-st}}{s^{2}} \right]_{1}^{2} \right) = \\ = & \frac{e^{-s}}{s} - \left(-\frac{e^{-2s}}{s^{2}} - \left(-\frac{e^{-s}}{s^{2}} \right) \right) = \frac{1}{s^{2}} \left(se^{-s} + e^{-2s} - e^{-s} \right) \end{split}$$

$$\mathcal{L}f(s) = \frac{1}{s^3} \left(2 - e^{-s}(s^2 + 2s + 2) \right) + \frac{1}{s^2} \left(se^{-s} + e^{-2s} - e^{-s} \right) =$$

$$= \frac{1}{s^3} \left(2 - s^2 e^{-s} - 2se^{-s} - 2e^{-s} + s^2 e^{-s} + se^{-2s} - se^{-s} \right) = \frac{1}{s^3} \left(2 - 2e^{-s} - 3se^{-s} + se^{-2s} \right)$$

Svar:
$$\mathcal{L}f(s) = \frac{1}{s^3} (2 - 2e^{-s} - 3se^{-s} + se^{-2s})$$

Kapitel 4: Den inversa Laplacetransformen

4.1 multiplicera faktorerna.

$$F(s) = \frac{(s-1)(s+1)}{(s+2)^2(s+1+2i)(s+1-2i)} = \frac{s^2-1}{(s^2+2s+4)((s+1)^2+4)} = \frac{s^2-1}{(s^2+4s+4)(s^2+2s+5)} = \frac{s^2-1}{s^4+6s^3+17s^2+28s+20}$$

4.2 a) Använd tabellen:

$$\mathcal{L} f(s) = \frac{1}{s} \longleftrightarrow \theta(t) = f(t)$$

Svar: $f(t) = \theta(t)$

b) Faktorisera och använd tabellen:

$$\mathcal{L}\,f(s) = \frac{1}{s^3} = \frac{1}{2}\cdot\frac{2}{s^{2+1}}\,\longleftrightarrow\,\frac{1}{2}t^2\theta(t) = f(t)$$

Svar: $f(t) = \frac{1}{2}t^2\theta(t)$

c) Faktorisera och använd tabellen:

$$\mathcal{L}\,f(s) = \frac{s^4 + 6s^3 - 10s^2 + 1}{s^5} = \frac{1}{s} + 6\frac{1}{s^2} - 10\frac{1}{s^3} + \frac{1}{s^5} = \frac{1}{s} + 6\frac{1}{s^2} - 5\frac{2!}{s^3} + \frac{1}{4!} \cdot \frac{4!}{s^5} \longleftrightarrow \\ \longleftrightarrow \theta(t) + 6t\theta(t) - 5t^2\theta(t) + \frac{1}{24}t^4\theta(t) = (1 + 6t - 5t^2 + \frac{1}{24}t^4)\theta(t) = f(t)$$

Svar: $f(t) = (1 + 6t - 5t^2 + \frac{1}{24}t^4)\theta(t)$

4.2 a) Faktorisera och använd tabellen:

$$\mathcal{L}\,f(s) = \frac{2}{s+3} = 2\frac{0!}{(s-(-3))^{0+1}} \,\longleftrightarrow\, 2e^{-3t}\theta(t) = f(t)$$

Svar: $f(t) = 2e^{-3t}\theta(t)$

b) Faktorisera och använd tabellen:

$$\mathcal{L}f(s) = \frac{1}{s+3} - \frac{2}{(s+3)^2} + \frac{1}{(s+3)^3} = \frac{1}{s+3} - 2\frac{1}{(s+3)^2} + \frac{1}{2} \cdot \frac{2}{(s+3)^3} \longleftrightarrow \\ \longleftrightarrow e^{-3t}\theta(t) - 2te^{-3t}\theta(t) + \frac{1}{2}t^2e^{-3t}\theta(t) = (1 - 2t + \frac{1}{2}t^2)e^{-3t}\theta(t) = f(t)$$

Svar: $f(t) = (1 - 2t + \frac{1}{2}t^2)e^{-3t}\theta(t)$

c) Faktorisera och använd tabellen:

$$\mathcal{L}\,f(s) = \frac{s+5}{(s+3)^2} = \frac{s+3+2}{(s+3)^2} = \frac{s+3}{(s+3)^2} + \frac{2}{(s+3)^2} = \frac{1}{s+3} + 2\frac{1}{(s+3)^2} \longleftrightarrow \\ \longleftrightarrow e^{-3t}\theta(t) + 2te^{-3t}\theta(t) = (1+2t)e^{-3t}\theta(t) = f(t)$$

Svar: $f(t) = (1 + 2t)e^{-3t}\theta(t)$

4.4 a) Faktorisera och använd tabellen:

$$\mathcal{L}f(s) = \frac{s}{s^2 + 6s + 8} = \frac{s}{(s+4)(s+2)} = \frac{2}{s+4} - \frac{1}{s+2} = 2\frac{1}{s+4} - \frac{1}{s+2} \longleftrightarrow 2e^{-4t}\theta(t) - e^{-2t}\theta(t) = (2e^{-4t} - e^{-2t})\theta(t) = f(t)$$

Svar: $f(t) = (2e^{-4t} - e^{-2t})\theta(t)$

b) Kvadratkomplettera, faktorisera och använd tabellen:

$$\mathcal{L}f(s) = \frac{s}{s^2 + 6s + 10} = \frac{s}{(s+3)^2 + 1} = \frac{s+3}{(s+3)^2 + 1} - 3\frac{1}{(s+3)^2 + 1}$$

Använd dämpningsregeln:

$$\frac{s+3}{(s+3)^2+1} \longleftrightarrow e^{-3t}\cos(t)\theta(t)$$

$$\frac{1}{(s+3)^2+1} \longleftrightarrow e^{-3t}\sin(t)\theta(t)$$

$$f(t) = e^{-3t}\cos(t)\theta(t) - 3e^{-3t}\sin(t)\theta(t) = (\cos t - 3\sin t)e^{-3t}\theta(t)$$

Svar: $f(t) = (\cos t - 3\sin t)e^{-3t}\theta(t)$

4.5 a) Använd tabellen:

$$\mathcal{L}f(s) = \frac{1}{s^2 + 16} = \frac{1}{4} \cdot \frac{4}{s^2 + 4^4} \longleftrightarrow \frac{1}{4}\sin(4t)\theta(t) = f(t)$$

Svar: $f(t) = \frac{1}{4}\sin(4t)\theta(t)$

b) Använd tabellen:

$$\mathcal{L} f(s) = \frac{s}{s^2 + 16} = \frac{s}{s^2 + 4^4} \longleftrightarrow \cos(4t)\theta(t) = f(t)$$

Svar: $f(t) = \cos(4t)\theta(t)$

c) Kvadratkomplettera och använd dämpningsregeln och tabellen:

$$\mathcal{L} f(s) = \frac{1}{s^2 + 4s + 8} = \frac{1}{(s+2)^2 + 2^2} = \frac{1}{2} \cdot \frac{2}{(s+2)^2 + 2^2} \longleftrightarrow \longleftrightarrow \frac{1}{2} e^{-2t} \sin(2t)\theta(t) = f(t)$$

Svar: $f(t) = \frac{1}{2}e^{-2t}\sin(2t)\theta(t)$

d) Kvadratkomplettera, faktorisera och använd dämpningsregeln och tabellen:

$$\mathcal{L}f(s) = \frac{s}{s^2 + 4s + 8} = \frac{s}{(s+2)^2 + 2^2} = \frac{s+2}{(s+2)^2 + 2^2} - \frac{2}{(s+2)^2 + 2^2} \longleftrightarrow$$

$$\longleftrightarrow e^{-2t}\cos(2t)\theta(t) - e^{-2t}\sin(2t)\theta(t) = (\cos(2t) - \sin(2t))e^{-2t}\theta(t) = f(t)$$

Svar: $f(t) = (\cos(2t) - \sin(2t))e^{-2t}\theta(t)$

4.6 a) Hitta nollställena:

$$s^2 - s - 2 = 0 \Leftrightarrow s = \frac{1}{2} \pm \sqrt{\frac{1}{4} + 2} = \frac{1}{2} \pm \frac{3}{2} = \{2, -1\}$$

Faktorisera och använd dämpningsregeln och tabellen:

$$\mathcal{L}f(s) = \frac{s+3}{s^2 - s - 2} = \frac{s+3}{(s-2)(s+1)} = \frac{k_1}{s-2} + \frac{k_2}{s+1}$$

$$k_1(s+1) + k_2(s-2) = s+3 \Leftrightarrow \begin{cases} k_1 + k_2 = 1\\ k_2 - 2k_1 = 3 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} k_1 = -\frac{2}{3}\\ k_2 = \frac{5}{3} \end{cases}$$

$$\mathcal{L}f(s) = -\frac{2}{3} \cdot \frac{1}{s-2} + \frac{5}{3} \cdot \frac{1}{s+1} \longleftrightarrow -\frac{2}{3}e^{-2t}\theta(t) + \frac{5}{3}e^t\theta(t) = (5e^t - 2e^{-2t})\frac{1}{3}\theta(t)$$
Svar: $f(t) = (5e^t - 2e^{-2t})\frac{1}{3}\theta(t)$

b) Hitta nollställena:

$$s^{2} + 3s + 2 = 0 \Leftrightarrow s = -\frac{3}{2} \pm \sqrt{\frac{9}{4} - 2} = -\frac{3}{2} \pm \frac{1}{2} = \{-1, -2\}$$

Faktorisera och använd dämpningsregeln och tabellen

$$\mathcal{L}f(s) = \frac{3s+5}{s^3+3s^2+2s} = \frac{3s+5}{s(s+1)(s+2)} = \frac{k_1}{s} + \frac{k_2}{s+1} + \frac{k_3}{s+2}$$

$$k_1(s+1)(s+2) + k_2s(s+2) + k_3s(s+1) = 3s+5 \Leftrightarrow \begin{cases} k_1 + k_2 + k_3 = 0 \\ 3k_1 + 2k_2 + k_3 = 3 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} k_1 = \frac{5}{2} \\ k_2 = -2 \\ 2k_1 = 5 \end{cases}$$

$$\mathcal{L}f(s) = \frac{5}{2} \cdot \frac{1}{s} - 2 \cdot \frac{1}{s+1} - \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{s+2} \iff \frac{5}{2}\theta(t) - 2e^{-t}\theta(t) - \frac{1}{2}e^{-2t}\theta(t) = \frac{1}{2}(5 - 4e^{-t} - e^{-2t})\theta(t)$$

Svar: $f(t) = \frac{1}{2}(5 - 4e^{-t} - e^{-2t})\theta(t)$

c) Hitta nollställena:

$$s^2 + 4s + 3 = 0 \Leftrightarrow s = -2 \pm \sqrt{4 - 3} = -2 \pm 1 = \{-1, -3\}$$

Faktorisera och använd dämpningsregeln och tabellen:

$$\mathcal{L}f(s) = \frac{s^3 - 5s}{s^2 + 4s + 3} = s \frac{s^2 - 5}{(s+1)(s+3)} = s \left(\frac{k_1}{s+1} + \frac{k_2}{s+3} + k_3\right)$$

$$k_1(s+3) + k_2(s+1) + k_3(s+3)(s+1) = s^2 - 5 \Leftrightarrow \begin{cases} k_3 = 1\\ k_1 + k_2 + 4k_3 = 0\\ 3k_1 + k_2 + 3k_3 = -5 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} k_1 = -2\\ k_2 = -2\\ k_3 = 1 \end{cases}$$

Använd regeln $sF(s) \longleftrightarrow f'(t)$ och $\delta(t) = 1$ för att bestämma inversen till s.

$$s = s \cdot 1 \longleftrightarrow \delta'(t)$$

$$\begin{split} \mathcal{L}\,f(s) &= -\,2\frac{s}{s+1} - 2\frac{s}{s+3} + s = -2\frac{s+1}{s+1} + 2\frac{1}{s+1} - 2\frac{s+3}{s+3} + 6\frac{1}{s+3} + s = \\ &= -\,4 + 2\frac{1}{s+1} + 6\frac{1}{s+3} + s \,\longleftrightarrow\, -4\delta(t) + 2e^{-t}\theta(t) + 6e^{-3t}\theta(t) + \delta'(t) = \\ &= \!\delta'(t) - 4\delta(t) + (2e^{-t} + 6e^{-3t})\theta(t) \end{split}$$

Svar:
$$f(t) = \delta'(t) - 4\delta(t) + (2e^{-t} + 6e^{-3t})\theta(t)$$

4.7 En av polerna är s = -1 (se anvisningen).

$$s^{3} + 5s^{2} + 9s + 5 = (s+1)(s^{2} + As + B) = s^{3} + (A+1)s^{2} + (B+A)s + B \Leftrightarrow \begin{cases} A+1=5 \\ B+A=9 \\ B=5 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} A=4 \\ B=5 \end{cases} \Leftrightarrow s^{3} + 5s^{2} + 9s + 5 = (s+1)(s^{2} + 4s + 5)$$

Faktorisera och använd dämpningsregeln och tabellen:

$$\frac{s}{s^3 + 5s^2 + 9s + 5} = \frac{k_1}{s + 1} + \frac{k_2s + k_3}{s^2 + 4s + 5}$$

$$k_1(s^2 + 4s + 5) + (k_2s + k_3)(s + 1) = s \Leftrightarrow \begin{cases} k_1 + k_2 = 0 \\ 4k_1 + k_2 + k_3 = 1 \\ 5k_1 + k_2 = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} k_1 = -\frac{1}{2} \\ k_2 = \frac{1}{2} \\ k_3 = \frac{5}{2} \end{cases}$$

$$\begin{split} \frac{s}{s^3 + 5s^2 + 9s + 5} &= -\frac{1}{2} \cdot \frac{1}{s+1} + \frac{1}{2} \cdot \frac{s+5}{s^2 + 4s + 5} = -\frac{1}{2} \cdot \frac{1}{s+1} + \frac{1}{2} \cdot \frac{s+2+3}{(s+2)^2 + 1} = \\ &= -\frac{1}{2} \cdot \frac{1}{s+1} + \frac{1}{2} \cdot \frac{s+2}{(s+2)^2 + 1} + \frac{3}{2} \cdot \frac{1}{(s+2)^2 + 1} \longleftrightarrow \\ &\longleftrightarrow -\frac{1}{2} e^{-t} \theta(t) + \frac{1}{2} e^{-2t} \cos(t) \theta(t) + \frac{3}{2} e^{-2t} \sin(t) \theta(t) = \\ &= \frac{1}{2} (-e^{-t} + (\cos t + 3\sin t) e^{-2t}) \theta(t) \end{split}$$

Svar:
$$\mathcal{L}^{-1}\left(\frac{s}{s^3 + 5s^2 + 9s + 5}\right) = \frac{1}{2}(-e^{-t} + (\cos t + 3\sin t)e^{-2t})\theta(t)$$

4.8 Faktorisera och använd tabellen:

$$\frac{1}{s^3(s^2+1)} = \frac{k_1s + k_2}{s^2+1} + \frac{k_3}{s} + \frac{k_4}{s^2} + \frac{k_5}{s^3}$$

$$s^{3}(k_{1}s+k_{2})+k_{3}s^{2}(s^{2}+1)+k_{4}s(s^{2}+1)+k_{5}(s^{2}+1)=1 \Leftrightarrow \begin{cases} k_{1}+k_{3}=0 \\ k_{2}+k_{4}=0 \\ k_{3}+k_{5}=0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} k_{1}=1 \\ k_{2}=0 \\ k_{3}=-1 \\ k_{4}=0 \\ k_{5}=1 \end{cases}$$

$$\frac{1}{s^3(s^2+1)} = \frac{s}{s^2+1} - \frac{1}{s} + \frac{1}{s^3} = \frac{s}{s^2+1} - \frac{1}{s} + \frac{1}{2} \cdot \frac{2}{s^3} \longleftrightarrow \cos(t)\theta(t) - \theta(t) + \frac{1}{2}t^2\theta(t) = \left(\cos(t) - 1 + \frac{1}{2}t^2\right)\theta(t)$$

Svar:
$$\mathcal{L}^{-1}\left(\frac{1}{s^3(s^2+1)}\right) = \left(\cos(t) - 1 + \frac{1}{2}t^2\right)\theta(t)$$

4.9 a) Låt $\mathcal{L}g(s) = \frac{1}{s} \longleftrightarrow \theta(t)$ och använd reglerna för dämpning och förskjutning.

$$\mathcal{L}f(s) = \frac{e^{-s}}{s+1} = e^{-s} \mathcal{L}g(s+1) \iff e^{-(t-1)}g(t-1) = e^{1-t}\theta(t-1)$$

Svar:
$$f(t) = e^{1-t}\theta(t-1)$$

b) Se 4.6 b) för uträkning av nollställena.

$$\mathcal{L}f(s) = \frac{se^{-s}}{s^2 + 3s + 2} = e^{-s} \left(\frac{k_1}{s+1} + \frac{k_2}{s+2} \right)$$

$$k_1(s+2) + k_2(s+1) = s \iff \begin{cases} k_1 + k_2 = 1 \\ 2k_1 + k_2 = 0 \end{cases} \iff \begin{cases} k_1 = -1 \\ k_2 = 2 \end{cases}$$

Använd reglerna för dämpning och förskjutning

$$\mathcal{L}f(s) = e^{-s} \left(-\frac{1}{s+1} + 2\frac{1}{s+2} \right) \longleftrightarrow e^{-(t-1)} \theta(t-1) + 2e^{-2(t-1)} \theta(t-1) =$$

$$= (-e^{1-t} + 2e^{2-2t})\theta(t-1)$$

Svar: $f(t) = (-e^{1-t} + 2e^{2-2t})\theta(t-1)$

c) Se b) för beräkning av den andra termen.

$$\mathcal{L}f(s) = \frac{1+se^{-s}}{s^2+3s+2} = \frac{1}{(s+1)(s+2)} + \frac{se^{-s}}{(s+1)(s+2)} = \frac{k_1}{s+1} + \frac{k_2}{s+2} + e^{-s} \left(-\frac{1}{s+1} + 2\frac{1}{s+2} \right)$$
$$k_1(s+2) + k_2(s+1) = 1 \iff \begin{cases} k_1 + k_2 = 0 \\ 2k_1 + k_2 = 1 \end{cases} \iff \begin{cases} k_1 = 1 \\ k_2 = -1 \end{cases}$$

Använd regeln för dämpning (samt b))

$$\mathcal{L}\,f(s) = \frac{1}{s+1} - \frac{1}{s+2} + e^{-s} \left(-\frac{1}{s+1} + 2\frac{1}{s+2} \right) \longleftrightarrow \\ \longleftrightarrow e^{-t}\theta(t) - e^{-2}\theta(t) + (-e^{1-t} + 2e^{2-2t})\theta(t-1) = \\ = (e^{-t} - e^{-2t})\theta(t) + (-e^{1-t} + 2e^{2-2t})\theta(t-1)$$

Svar: $f(t) = (e^{-t} - e^{-2t})\theta(t) + (-e^{1-t} + 2e^{2-2t})\theta(t-1)$